

بررسی

(۲)

جمهوری اسلامی ایران

جمع شورتی فقیه شورای نگهبان

تاریخ: ۱۴۰۱/۷/۲۳
شماره: ۱۶۲۷/۴۱/۸۳
پیوست: ملسوات

حضرت آیت الله جنتی «دامت افاضاته»
دبير محترم شورای نگهبان

سلام علیکم،

بدین وسیله گزارش شخصی مجمع مشورتی فقهی مورخ ۸۱/۷/۲۰ مشتمل بر بررسی «طرح اصلاح قانون شوراهای اسلامی» ارسالی از سوی شورای نگهبان به استحضار می‌رسد:
ماده ۴۱: وظایف و اختیارات شورای...

بررسی:

بند ۸ و ۱۶ بر خلاف اصل ۱۰۰ قانون اساسی است که وظیفه شوراهها را فقط «ناظارت» دانسته است. (۳ رأی)
ماده ۴۲: به وزارت کشور اجازه...

بررسی: با توجه به اطلاق اصل هفتم قانون اساسی ماده ۴۲ مخالف اصل یکصدم شناخته نشد.

توضیح آنکه: با توجه به الغاء خصوصیت، و با توجه به مفاد اصل هفتم قانون اساسی، و با توجه به آیه شریفه «و امرهم شوری پیغمبر» تشکیل «شوراهای عشاپری» مخالف اصل یکصدم قانون اساسی نمی‌باشد.

ولی ماده ۴۲ به دلیل اجازه به وزارت کشور (تکلیف نشده است) با توجه به امکان هزینه توسط وزارت کشور چون موجب از دیدار هزینه دولت است و راه تأمین آن مشخص نشده مخالف اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد. (اتفاق آراء)

ماده ۴۳: دهیار به مدت ۴ سال...

بررسی: از متن اصل یکصدم قانون اساسی استفاده می‌شود که اختیارات این شوراهها فقط مربوط به ناظارت است، بنابراین انتخاب و عزل دهیار خلاف اصل یکصدم می‌باشد (کلمه اختیارات در پاراگراف دوم اصل یکصدم قانون اساسی فقط مربوط به نوع ناظارت است). (۳ رأی)

بند ۱...: اجرای مصوبات...

بررسی: حق تصویب برای شورای شهر و روستا خلاف اصل ۱۰۰ قانون اساسی می‌باشد. (۳ رأی)

بند ۲...: سعی در حل اختلافات محلی

بررسی: اطلاق کلمه سعی اگر منجر به حل، از راه غیرشرعی بشود، خلاف شرع محسوب می‌شود. (۶ رأی)

تبصره ماده ۱۰: درآمد حاصل...

بررسی: کلمه «زیر نظر شورای روستا» مبهم است و اشکال بند اول همین ماده در اینجا نیز وارد است.

ماده ۴۴: وظایف و اختیارات شورای اسلامی بخش...

بررسی بند ۴: اطلاق بند ۴ چون مستلزم حکم قضائی در بعضی موارد می‌شود خلاف شرع است (۴ رأی)

ماده ۴۵: شوراهای اسلامی شهر و بخش...

همان اشکال اول ماده ۴۳ در اینجا نیز وارد است. (۳ رأی)

ماده ۴۶: وظایف و اختیارات شورای اسلامی شهر

بند ۱ - انتخاب شهردار

بررسی: بند یک مخالف با اصل یکصدم قانون اساسی است، زیرا وظیفه این شوراهای نظارت است نه انتخاب. (۳ رأی)

تبصره ۲: وزیر کشور...

بررسی: به عبارت «در غیر این صورت» همان اشکال قبلی وارد است.

تبصره ۶: شرایط تصدی...

بررسی: تعیین شرایط به منزله قانون گذاری است، ولذا اطلاق و یا عموم این تبصره خلاف شرع و خلاف اصل ۸۵ قانون اساسی می‌باشد. (۶ رأی)

و نیز کلمه «تصویب» در بندهای ۶، ۷، ۹، ۱۰، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹ و ۲۰ و ۲۳ دارای همان اشکالات قبلی می‌باشد.
بندهای ۱۷ و ۱۹: اطلاق بند ۱۷ و ۱۹ (چون معتقد به موازین شرعی نشده و دستگاه کنترل کننده‌ای هم پیش بینی نشده) خلاف شرع می‌باشد. (۵ رأی از ۹ رأی)

دوان توفیقات حضرت عالی را از درگاه ایزد متعال مستلت دارم.

سید حسن طاهری خرم آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان

لزلف سُر نگهبان